

na ta način povišani, kmetovalcu če dalje bolj branijo kupovati obrtnijsko blagó; to je pa vzrok, da obrtnija začne pešati tako, da onemore; onemogla domača obrtnija kapitalov, od katerih so se nekdanj plačevali davki, ne vabi iz tujih dežel in tako vsihajo studenci, iz katerih bi imelo čedalje več davščinteči za čedalje večje državne potrebe. To je pot, ki državo naglo pelje v prepad, v katerem ni več moč spoznati, ali je on, ki je poprél onemogel, druge va-nj potegnil za seboj, ali pa zadnji s svojim padcem prejšnje pred seboj pahnil va-nj.

Podoba, ki se nam v teh premislekih razvija pred očmi, nam vpodablja pogrezajočo se državo. Koga ne straši ta podoba, ki bi utegnila imeti nasledke, katerih še ne slutimo ne!

Opešalo kmetijstvo in onemoglo obrtnijstvo pa nimate samo tega nasledka, da si ljudstvo zmanjšuje svoje potrebščine; ampak one tudi moč národom slabé; ker pa avstrijski narodi ne živé na kakošnim otoku, ampak sredi med močnejšimi narodi, zato pride čas, ko jim bode tuja moč razsodila osodo. S čem se neki hoče država braniti, ktera nima še toliko obrtnije, da bi si sama pripravila orožje in druge vojskine potrebščine! Kako se more braniti država, če državljani nimajo prihranjenega denarja ali premoženja, da bi si nakupili orožja in plačevali vojsko!

Prepozno smo spoznali, da ima zanemarjeno obrtnijstvo tako nesrečne nasledke; tega krivi so oni, ki so se predolgo zibali v tolažilni misli, da Avstrija je država poljedelstva.

(Konec prihodnjič.)

Gospodarske novice.

* Mačice laških bčel (kraljice) — se morejo naročiti pri gosp. dr. Blumhof-u et Comp. v Luini poleg vélikega jezera (Lago Maggiore) na Laškem po naslednji ceni:

od		uplemenjena	srednji roj	cel roj
		matica z združicami:	poldrugi funt težak:	težak tri funte:
od 1.—15. maja		za 10 frankov	21 frankov	27 frankov
„ 15.—31. „	„ 9	„ 19	„ 25	„
„ 1.—15. junija	„ 8	„ 17	„ 23	„
„ 15.—30. „	„ 7.50	„ 15	„ 21	„
„ 1.—15. julija	„ 7	„ 14	„ 19	„
„ 15.—31. „	„ 6.50	„ 13	„ 18	„
„ 1.—15. avgusta	„ 6	„ 12	„ 17	„
„ 15.—31. „	„ 5.50	„ 11	„ 16	„
„ 1.—15. septembra	„ 5	„ 10	„ 15	„
„ 15.—30. „	„ 4.50	„ 9	„ 13	„
„ oktobra meseca	„ 4	„ 8	„ 10	„

Kdor 20 in več mačic na enkrat naroči, če ravno se imajo na več krajev in ob raznih dôbah razposlati, ta dobi 10 odstotkov odpusta (rabata) od cene. Razun tega se takim naročnikom, kateri veliko bčel naročijo, po številu naročenih mačic ali kraljic ena ali tudi dve na vrh daste. — Pisma in denarji se le frankirani, to je, poštnine prosti prejemaajo. — Frank veljá 43 kraja. našega denarja.

* Zoper plesnobo. — Prav pogostoma se pripetí, da klobase, plečeta in druga jedila v shrambah plesnijo, posebno če so v kakem zaduhlem hramu shranjena. Da se to odvrne ali zabrani, ni nič boljšega pripomočka, kakor je kuhinjska sol, ktera se v kaki skledi le s toliko vode polije, da se sol kakor v močnik raztopí. — Ako plesnive klobase s to solnino prav redko namažeš, plesnoba se ž njo brž prežene, in čez ene dni so klobase s celó tankimi solnimi kristalčki prevlečene. Ti obvarujejo klobase, da se jih plesnoba več ne prime. Ravno tako naj se ravna s plečeti, kračami in drugo mesnino, če jo plesnoba v členih napada.

Varite se plesnjivega kruha!

Neka družina (oče, mati in 5 let stara deklica) — tako piše zdravnišk časnik — je bila 14 dni od doma. Ko se povrnejo na dom, najdejo hleb črnega kruha, ki je bil domá pečen in je v omari ležal, čez in čez s plesnobo prevlečen; očedijo ga, pa ga jedó. Al kmalu začne vse tri po trebuhu zeló klati, težko se jim dela, in hud krč jih napada. Na njih ječanje in stokanje prihité bližnji sosede, in ko vidijo, da jih bolezen hudo vije, neutegoma leté po zdravnika, kateri po velicem prizadevanji očeta in mater srečno smrti otme, deklica mu pa med rokami ugasne.

Popotnikove opazke po Angležkem.

Častiti čitatelj, ker si me nekdanj — ker dolgo časa je že, kar sem imel priliko pisati — spremljal na mojem potovanji, lahko bi si bil mislil da sem pri obrtnikih angležkih in njihovih družbah zamrl, vendar temu še ni tako. Naveličavši se mestnega življenja, kjer vendar zdaj zopet rad živim, podal sem se na deželo, da se s farmerji ali kmetovalci angležskimi nekoliko seznanim. Ako si človek hoče kaj ogledati, mora se le naprčevih kolih voziti, in kdo neki bi tega ne storil, ki niti podagre niti kurjih očés ne pozná? Vendar tukaj na Angležkem se ne potuje tako po študentovsko kakor v Avstrii; tukaj nič ni znana zlata prošnja „pauper studiosus sum, petoque viaticum“, kar pa bi jez predstavil vsem slovenskim študentom, ki to gêslo nosijo: „Nemaren sem dijač, nesramen mlad berač“. Morebiti da se kateri naših dijačev nad to prestavo spotakne, pa mislim, da pomen sem zadel; kar se pa mojega jezika tiče, to vem, da sem še precej neotesan in neopiljen; pesnik nikakor nisem; kako bi tedaj v štihih (verzih) sladko zvoneče prestavljati mogel! Sicer mi je dobro znano, da se mnogo mnogo naših dijakov z vso silo z verzljanjem pečá — nota bene — tudi jez sem nekdanj vés vnet pegaza za rep popadal, pa zdaj so mi vse take želje prešle, kar sem enkrat z mršavega kluseta padel — ti verzlajoči dijaki tedaj, ki mnogokrat vés dragi čas, namesti da bi se koristnih reči za življenje učili, zaverzljajo in v luno trkajo, naj moje verze blagovoljno popilijo, ker so mi iz peresa zleteli, da ne vem kako.

Al kam vedno zahajam! Potujva, dragi čitatelj, čez polje, pašnike, travnike, vrte in umetno zasajene loge. Tú je kaj prijetno, posebno meseca junija in julija, kadar ni velike vročine. V farovž ne pojdeva v noben; fajmoštri imajo ženke, ki niso tako postrežljive kakor kuharice naših gospodov; poleg teh pa se ve cele kope otrok, — med njimi se tudi lepih hčerek ne manjka. — Al vse to nič ni za naji; potujeva naprej; celi dan ne srečava prijaznega obraza, še za denar ne, ki vendar navadno prijazna lica donaša, in kadar treba, pojdeva v „public house“ t. j. krčmo. Al te so navadno presneto slabe; saj jez jih ne morem več hvaliti, kakor one v Istrii in Primorji. V teh „public house-ih“ dobiš piti porter ali ale (pivo angležko) celó mlačno in toplo, ter gin ali brandy (žganje). Jesti dobiš pol pečene govedine ali ovčevine (rost-beef in mutton) sira in kruha, naj gotoveje pa čaja. Vse to ti je še dosta dobro, se ve da, ako imaš želodec že poangležen. Pri tem pa vendar tudi to povem, da dobre angležke jedí so boljše kakor ktera si bodi druga čalobodra. Kar se prenočišča tiče, ima s tem človek na deželi veliko sitnost, ako ne prideš v kakšen trg ali vas, kjer je kakšen lodging-house, težko ti ga je pridobiti. V angležkih vaséh pa nikako ni tako živo, kakor je v naših na večer, veselega petja ni slišati, samo Me-